U7N4C6

4 एहि सुधीर

एहि सुधीर ! एहि सुविक्रम !
खेलनाङ्गणं गच्छाम ।
धावन-कूर्दन-चलनैः खेलैः
वज्रकायतां विन्दाम ।।

एहि सुशीले ! एहि मृणालिनि !
पुष्पवाटिकां गच्छाम ।
विविधैः कुसुमैर्विधाय मालां
विघ्नविनाशकमर्चाम ।।

एहि दिनेश ! प्रणव ! गणेश !
ज्ञाननिधिं सञ्चिनुयाम ।
एहि शारदे ! गिरिजे ! वरदे
ज्ञानवारिधौ विहराम ।।

तन्वा मनसा हितं चरन्तः
सदा गुरून् अनुगच्छाम ।
भारतमातुः सेवासत्कारः
देशहितार्थं जीवाम ।।

– जनार्दन हेगडे

टिप्पणी

एहि આવ **खेलनाङ्गणम्** રમતનું મેદાન **गच्छाम** જઈએ **कूर्दन** કૂદવું તે **वज्रकायता** વજ્ર જેવું મજબૂત શરીર **पुष्पवाटिका** બગીચો **विधाय** બનાવીને **ज्ञाननिधिः** જ્ઞાનનો ખજાનો **सञ्चिनुयाम** મેળવીએ. **ज्ञानवारिधिः** જ્ઞાનનો સાગર **अर्चाम** પૂજન કરીએ. **गिरिजे** હે ગિરિજા, હે પાર્વતી **विहराम** ફરીએ/વિહાર કરીએ. **चरन्तः** આચરણ કરતા

विशेष

कुसुमैर्विधाय – कुसुमैः विधाय **विघ्नविनाशकमर्चाम** – विघ्नविनाशकम् अर्चाम

स्वाध्यायः

I3R1A4

1. નીચેના શબ્દોનું મોટેથી ઉચ્ચારણ કરો :

सुविक्रम, खेलनाङ्गणम्, वज्रकायताम्, मृणालिनि, कुसुमैर्विधाय, सञ्चिनुयाम, ज्ञानवारिधौ, अनुगच्छाम ।

2. આપેલી કાવ્યપંક્તિઓ પૂર્ણ કરો :

(1) एहि सुधीर ! _____ विन्दाम ।।

(2) तन्वा _____ जीवाम ।।

(3) एहि दिनेश _____ विहराम।।

3. નીચેના જેવા ક્રિયા આધારિત શબ્દો કાવ્યમાંથી શોધીને લખો :

ઉદાહરણ : गच्छाम _____, _____

_____, _____

_____, _____

4. આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃત ભાષામાં આપો :

(1) वज्रकायतां कथं विन्दाम?

(2) कुसुमैः कम् अर्चाम ?

(3) कस्य हितार्थं जीवाम ?

(4) सदा कान् अनुगच्छाम ?

5. ઉદાહરણ પ્રમાણે કરો :

ઉદાહરણ : गच्छ् – गच्छाम

नय् – _____ पिब् – _____

अनुगच्छ् – _____ विन्द् – _____

6. કક્ષા 6-7માં આવતાં ભારતમાતાનાં અન્ય ગીતો શોધીને તેનું ગાન કરો.

7. ભારતમાતાનું માનચિત્ર બનાવો.

8. તમે જે રમતો રમતા હો તે રમતોનાં નામ લખો.

ज्ञातव्यम्

- संस्कृतसाहित्यक्षेत्रे अप्रतिमयोगदानाय 'वाल्मीकिपुरस्कारः' दीयते ।
- अस्माकं राजमुद्रायाम् अङ्कितः 'सत्यमेव जयते' इति मुद्रालेखः मुण्डकोपनिषदितः अस्ति ।